

Про роботу працівників підприємця в нічний час

Свіжий лист Мінсоцполітики від 18.06.2013р. №512/13/155-13, яким деталізуються обов'язки роботодавця-підприємця щодо тривалості робочого часу та оплати праці працівників, задіяних до роботи в нічний час.

Висновки до листа:

- 1) листом визначено, в яких випадках в нічні зміни тривалість робочого часу скорочується. Проте й визначено, що не зважаючи на можливість скорочення часу роботи в нічні зміни, загальний час роботи, наприклад в тиждень – повинен відповідати 40 годинам. Це забезпечується, зокрема, графіками змінності.
- 2) Якщо працівник прийнятий для роботи лише в нічні зміни, тривалість його роботи не скорочується;
- 3) Оплата праці у нічний час проводиться у підвищеному розмірі. Цей розмір має відповідати Генеральній угоді та колективному договору, але в будь-якому випадку – не менше 20% тарифної ставки.

Щодо п. 3 – нагадаємо, що в рішенні Апеляційного суду в Чернівецькій області в справі № 33\794\65\13 зазначено:

Ч. 3 ст. 96 КЗпП України встановлює, що формування тарифної сітки (схеми посадових окладів) провадиться на основі тарифної ставки робітника першого розряду та міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень розмірів тарифних ставок

(посадових окладів), що встановлюються у розмірах, не нижчих, ніж визначені генеральною, галузевою (регіональною) угодою. У даній сфері діє Галузева угода між Міністерством економіки України, асоціацією роботодавців торгівлі та комерційної сфери України і Всеукраїнською профспілкою працівників підприємств торгівлі, громадського харчування та послуг. Проте, ст. 9 Закону України «Про колективні договори і угоди» визначає, що положення генеральної, галузевої (міжгалузевої), територіальної угод діють безпосередньо і є обов'язковими для всіх суб'єктів, що перебувають у сфері дії сторін, які підписали угоду.. Відповідно до абзацу б п. 2 листа Міністерства праці і соціальної політики України від 06.09.2007 року № 556/13/155-07, на підприємства, які при підписанні галузевої угоди не були представлені хоча б однією із сторін (власник або уповноважений ним орган, як одна сторона чи від сторони трудового колективу – профспілка), норми угоди не діють безпосередньо і не є обов'язковими

Отже, враховуючи, що підприємець не підписує колективний договір (див. лист Мінсоцполітики від 04.06.2013р. № 212/13/133-13), а також те, що підприємець може не бути підписантом Генеральної угоди, до застосування залишається граничне обмеження в розмірі 20% від тарифної ставки.

Скан листа Мінсоцполітики від 18.06.2013р. №512/13/155-13 подаємо нижче:

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35219001004117 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

18.06.2013 № 512/13/155-13

На № _____ від _____

Задорожньому Р.Г.

а/с 522
м. Чернівці
58001

Департамент заробітної плати та умов праці розглянув Ваш лист щодо роботи у нічний час і повідомляє.

Відповідно до статті 54 КЗпП України при роботі в нічний час встановлена тривалість роботи (зміни) скорочується на одну годину. Це правило не поширюється на працівників, для яких уже передбачено скорочення робочого часу (пункт 2 частини першої і частина третя статті 51).

Тривалість нічної роботи зрівнюється з денною в тих випадках, коли це необхідно за умовами виробництва, зокрема, у безперервних виробництвах, а також на змінних роботах при шестиденному робочому тижні з одним вихідним днем.

Нічним вважається час з 10 години вечора до 6 години ранку.

При роботі у нічний час може скорочуватися лише тривалість зміни, а тижнева норма годин робочого часу не скорочується. Тобто, в одну ніч тривалість роботи може бути скорочена на одну годину, а через декілька днів на цей же час має бути продовжена тривалість роботи у денний час. Тому, скорочення тривалості роботи у нічний час провадиться в межах встановленого працівнику режиму робочого часу. Графіки змінності мають забезпечити відпрацювання 40-годинного робочого тижня.

Тривалість роботи не скорочується у разі, коли працівник прийнятий для роботи лише у нічні зміни.

Тривалість нічної роботи зрівнюється з денною у тих випадках, коли це необхідно за умовами виробництва, зокрема у безперервних виробництвах, а також на змінних роботах при шестиденному робочому тижні з одним вихідним днем.

Ведення табельного обліку робочого часу на підприємствах, в установах і організаціях регламентується наказом Держкомстату України від 05.12.2008

№ 489 “Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці”. У таблиці обліку використання робочого часу робляться відмітки про фактично відпрацьований час, відпрацьовані за місяць години, в т. ч. надурочні, вечірні, нічні години роботи, а також години роботи у святкові та неробочі дні та ін.

За роботу у нічний час працівники отримують підвищену оплату. Підвищена оплата за роботу у нічний час відноситься до державних норм з оплати праці, які є обов'язковими для застосування підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та фізичними особами, які використовують найману працю.

Відповідно до статті 108 Кодексу законів про працю України робота у нічний час (з 22 години до 6 години ранку) оплачується у підвищеному розмірі, встановленому генеральною (галузевою (регіональною) угодами та колективним договором, але не нижче 20 відсотків тарифної ставки (окладу) за кожну годину роботи у нічний час.

Отже, розмір доплати за роботу у нічний час Ви визначаєте самостійно, але він повинен бути не нижчим 20 відсотків тарифної ставки (окладу) за кожну годину роботи у цей час.

Департамент заробітної плати та умов праці регіону. Ваш лист щодо роботи у нічний час і повідомляю.

Директор Департаменту

О.Товстенко

Працівники підприємств, установ, організацій, які працюють у нічний час, повинні бути забезпечені спеціальними засобами захисту (наприклад, засоби захисту слуху, засоби захисту очей тощо).

Тривалість нічної роботи зменшується в разі випадків, коли неможливо не уникнути виробничих потреб, у безперервних виробництвах, а також на нічних роботах при інтенсивному робочому тижні з одним вихідним днем.

Тривалість нічної роботи не перевищує вечора до 6 години ранку.

При роботі у нічний час може скоротуватися лише тривалість зміни, а тяжкість періоду роботи робочого часу не скоротується. Тривалість однієї зміни тривалість роботи може бути не більше ніж одну годину, а через великий інтервал на цей же час має бути зменшена тривалість роботи у денний час. Тому, скорочення тривалості роботи у нічний час проводиться з метою встановленого працівнику режиму робочого часу. Графіки зміни мають забезпечити відпрацьовання 40-годинного робочого тижня.

Тривалість роботи не скоротується у разі, коли працівник зрештою для роботи лише у нічні зміни.

Тривалість нічної роботи зменшується з денною у тих випадках, коли неможливо не уникнути виробничих потреб, зокрема у безперервних виробництвах, а також на нічних роботах при інтенсивному робочому тижні з одним вихідним днем.

Величина табельного обліку робочого часу на підприємствах, в установах і організаціях регламентується вказівкою Держкомстату України від 05.12.2008